

Rada ministra kultúry pre informatizáciu kultúry

Zápis zo zasadnutia Rady

1. zasadnutie Rady, 23. 3. 2006, Bratislava

K 1. bodu programu.

Úvodné slovo predniesol Ladislav Šimko - GR SSMV a predseda Rady. Privítal členov Rady, osobitne zástupcov MDPT SR, MV SR, Združenia miest a obcí SR, ako i VÚC na 1. zasadnutí Rady. Ďalej zdôraznil, že:

- Zriadenie Rady je historický okamih, pretože si uvedomujeme ako významná je informatizácia pre budúci rozvoj kultúry, informatizáciu spoločnosti, ako i budovanie znalostnej spoločnosti. Nejde však len o tento historický okamih, ale i o historickú príležitosť presadiť sa v procese prípravy na čerpanie fondov EÚ.
- Hlavným cieľom a dôvodom vzniku Rady je gescia prípravy Stratégie informatizácie kultúry a prípravy Stratégie digitalizácie kultúrneho, vedeckého a intelektuálneho dedičstva SR ako i nadväzných procesov. Jeden z najväčších prínosov zriadenia Rady je možnosť čo najširšej novej koordinácie procesov v oblasti informatizácie kultúry a v príbuzných oblastiach.
- Zámerom MK SR je vyslať jasný signál o tom, že máme záujem o koncepčný a koordinovaný prístup a chceme zohrať významnú úlohu pri informatizácii spoločnosti ako i budovaní znalostnej spoločnosti.
- Dnešné prvé zasadnutie Rady, tým, že je prvé, sa bude preto venovať základným, rámcovým a východiskovým dokumentom a odporúčaniam. Nasledujúce zasadnutia Rady sa budú venovať už špecifickejším úlohám a budú mať ešte viac pracovný charakter.
- Rada je poradným orgánom ministra. Závery Rady sú preto odporúčaním pre ministra, ktoré predseda Rady bezprostredne po zasadnutí Rady predloží ministrovi na vyjadrenie a na nadväzné schválenie.

Každý člen Rady na začiatku zasadnutia dostal tlačенú verziu podkladov, ktoré mu boli vopred zaslané v elektronickej forme spolu s pozvánkou a programom Rady.

K 2. bodu programu

Pani Ing. Viera Beláňová prítomným rozdala písomnú informáciu o doterajšej činnosti Komisie pre informatizáciu v rezorte kultúry a poskytla stručný komentár k materiálu.

K 3. bodu programu

Predseda Rady prezentoval materiál, ktorý bol súčasťou podkladov a ktorý pomenúva hlavné strategické dokumenty týkajúce sa rozvoja informačnej spoločnosti a informatizácie kultúry.

Predseda Rady vyzval jej členov, aby poskytli Sekretariátu Rady informácie (e-mailová adresa inforada@culture.gov.sk, telefónne číslo 02 5939 1331, kontaktná osoba: Mária Šebestová) o ďalších dokumentoch, ktoré súvisia s informatizáciou, aby sme mohli získať komplexný pohľad na existujúce dokumenty a presnejšie podklady.

K 4. bodu programu

Podpredseda Rady Mgr. Vladimír Červenák, generálny riaditeľ sekcie kultúrneho dedičstva, predstavil v skratke priority rezortu pri prerozdelení finančných prostriedkov určených na informatizáciu v roku 2006. Tieto rozpočtované prostriedky sú určené pre organizácie v zriaďovateľskej a zakladateľskej pôsobnosti MK SR. Z celkovej disponibilnej sumy 24 mil. Sk bolo už prerozdelených 16 mil. Sk a k prerozdeleniu ešte zostáva rezerva 8 mil. Sk. Hlavnými prioritami pre rok 2006 sú digitalizácia kultúrneho dedičstva, rozvoj rezortných informačných systémov, zlepšenie HW a SW vybavenia inštitúcií, riadenie národného projektu Informatizácia

knížnic, ktorý je podporený zo štrukturálnych fondov EÚ a vstupný poplatok SR do projektu Kultúrny profil Slovenska.

K 5. bodu programu

Ing. Martin Kováč, zastupujúci riaditeľ odboru štrukturálnych fondov a finančných nástrojov uviedol skúsenosti so získaním finančných zdrojov v skrátenom programovacom období rokov 2004 až 2006 a tiež stratégiu MK SR pre budúce programovacie obdobie v rokoch 2007 - 2013. Z pohľadu informatizácie kultúry budú kľúčové dve opatrenia v rámci osi Informačná spoločnosť, a to 2.1.- Efektívna elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb a 2.2. Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry.

Návrh podporovaných aktivít zo štrukturálnych fondov na roky 2007-2013 (v návrhu podporovaných aktivít Národného strategického referenčného rámca) v oblasti pamäťových a fondových inštitúcií (plánovaná alokácia finančných prostriedkov 200 mil. EUR) podľa jednotlivých špecifických cieľov:

Špecifický cieľ 1: Zlepšenie získavania, spracovania, ochrany, prezentácie a sprístupňovania poznatkov spravovaných pamäťovými a fondovými inštitúciami a ich následného využitia v praxi
Aktivity:

- skvalitňovanie systémov získavania poznatkov;
- zlepšenia systémov ochrany a prezentácie poznatkov (zbierok, informácií a ich nosičov);
- skvalitňovanie spracovania získaných poznatkov;
- podpora aplikácie a využitia poznatkov.

Špecifický cieľ 2:

Dobudovanie chýbajúcich špecializovaných digitalizačných pracovísk, zvýšenie kapacity a zlepšenie podmienok pre digitalizáciu a dlhodobé uchovávanie digitálnych dát.

Aktivity:

- vybudovanie Slovenskej digitálnej knižnice a siete špecializovaných digitalizačných pracovísk pamäťových a fondových inštitúcií;
- záznam, zbieranie a dlhodobé archivovanie digitálneho obsahu, webharvesting, webarchiving;
- umiestňovanie a sprístupňovanie digitálneho obsahu pamäťovými a fondovými inštitúciami na internete - prezentácia obsahu prostredníctvom internetových portálov;
- ochrana digitálneho obsahu a zvýšenie spoľahlivosti informačných systémov;
- vybudovanie systémov sprístupňovania (access points) a využívanie obsahových digitálnych informácií (e-content) a poznatkov na podporu vedy, vzdelania, inovácií a služieb.

Špecifický cieľ 3:

Rozvoj informatizácie kultúry a zlepšenie prezentácie a sprístupňovania poznania širokej verejnosti.

Aktivity:

- zlepšovanie databázových systémov pamäťových a fondových inštitúcií;
- elektronizácia pamäťových a fondových inštitúcií (vybavenie inštitúcií príslušným hardwarom a softwarom, sieťami a IKT technológiami), rozširovanie siete verejných prístupových bodov k internetu (VPBI), tematickým informáciám (informačné kiosky) a digitálne kiná;
- rozvoj centrálného portálu kultúry a poskytovanie súvisiacich elektronických a konzultačných služieb.

Špecifický cieľ 4:

Zlepšenie dostupnosti odborne spracovaných informácií o prejavoch rómskej kultúry a zlepšenie podmienok pre jej rozvoj prostredníctvom aktivít špecializovaných centier.

Aktivity:

- vybudovanie siete piatich výskumných, dokumentačných a interpretačných centier rómskej kultúry (Martin, Komárno, Spiš, Gemer,).

Špecifický cieľ 5:

Modernizácia a budovanie infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií na národnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Aktivity:

- v rámci návrhu ROP (Regionálny operačný program) - Modernizácia regionálnej a miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií;
- v rámci návrhu OPZE (Operačný program Znalostná ekonomika) - Modernizácia a budovanie národnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií.

K 6. bodu programu

Dušan Katusšák, GR SNK predstavil iniciatívy Európskej komisie eContentplus a i2010. Uviedol, že podľa vyjadrení medzinárodných expertov sú pamäťové a fondové inštitúcie srdcom informačnej spoločnosti.

Bližšie tiež predstavil dva projekty, ktoré boli predložené na financovanie zo zdrojov štrukturálnych fondov. Zatiaľ čo národný projekt Informatizácia knižníc bol podporený zo zdrojov OP ZI (Operačný program Základná infraštruktúra) druhý národný projekt „Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špecializovaných knižníc, vrátane ich modernizácie“, ktorý už je úplný a vyhodnotený, zostáva na MH SR zatiaľ v zásobníku projektov. GR SNK predstavil tiež východiskové podklady k príprave stratégie digitalizácie.

K 7. bodu programu

Martin Kováč prezentoval návrh Strategického rámca informatizácie kultúry ako východisko pre rozpracovanie Stratégie informatizácie kultúry.

Vladimír Červenák poskytol základnú informáciu o pripravovanej Stratégii rozvoja múzeí a galérií.

K 8. bodu programu

Zuzana Mistríková, MK SR:

- Potrebne je oddeliť informatizáciu a digitalizáciu kultúrneho dedičstva. Rozdielna je infraštruktúra pre galérie, filmy, je potrebné vytypovať tie oblasti, ktoré sú si podobné. S tým súvisí aj rozdelenie úloh, potrebné je ich rozdeliť na skupiny. Ďalej si treba vyjasniť pojmy, metodológiu a logistiku práce. Potrebná je sieť špecializovaných digitalizačných pracovísk (napr. pre film, papierové dokumenty a pod); treba to však kvantifikovať, treba ustanoviť komisie, dohodnúť sa kde treba začať, a čo to bude stáť.

Dušan Katusšák, GR SNK:

Navrhol vymedzenie pojmu *informatizácia kultúry* ako predmetu, ktorým by sa mohla zaoberať systematicky táto Rada. *Informatizácia* znamená uplatnenie informačnej a komunikačnej techniky a technológie (IKT). Komplexný pojem *informatizácia* je možné na pracovné účely rozdeliť na tieto oblasti:

1. *Elektronizácia vnútorných procesov organizácií* (napr. proces akvizície, spracovania, uchovávaní, sprístupňovanie informácií o objektoch kultúry, vrátane uplatnenie IKT v procesoch ochrany objektov, v ekonomických útvaroch, siete LAN, obstaranie, využívanie a systematická obnova IKT a pod.)

2. *Integrované kooperačné produkčné a prezentačné systémy a služby* (KIS3G, CEMUZ, CEDVU, portály a pod.)
3. *Internetizácia* (prístup na internet a sprístupňovanie kultúrnych objektov a informácií o nich)
4. *Digitalizácia* (prevod analógových záznamov a obrazov kultúrnych objektov do digitálnej formy; digitalizácia za účelom záchrany poškodených a ohrozených nosičov kultúrnych materiálov, získavanie a sprístupňovanie „digital born“ materiálov, dlhodobé archivovanie digitálnych materiálov a pod.)
5. *Externé informačné zdroje* pre Slovensko (komerčné a nekomerčné databázy).
6. *Ludské zdroje a vzdelávanie* pre oblasti informatizácie.

Eva Chylová, VÚC:

- Potrebne je sa v predstihu zaoberať informatizáciou; urobiť prieskum, čo sa nachádza v jednotlivých inštitúciách; potreba pracovných a odborných skupín, ktoré by ďalej komunikovali medzi sebou a participovali na riešení rôznych úloh.
- Potrebne je zaznamenávať aj živú kultúru, remeselné techniky, mala by existovať osvetová činnosť v tejto oblasti. Potrebne je vyriešiť financovanie – nie je jasný spôsob participácie – budú to centrá, pod MK SR či mimo neho, ako plánovať financovanie.

Martin Kováč, MK SR:

- toto je 1. zasadnutie, preto je potrebné sa venovať globálnym otázkam, stanoviť celkový rámec našej stratégie v oblasti informatizácie a zriadiť pracovné skupiny. Neskôr, na 2. zasadnutí, budeme už konkrétnejší.
- teraz navrhujeme principiálne oblasti informatizácie, navrhujeme metodiku vzájomnej spolupráce a usmernenia pre predkladanie materiálov na radu. V zásade predsedami pracovných skupín by mali byť príslušní generálni riaditelia sekcií a inštitúcií.
- E-mailová adresa Rady: inforada@culture.gov.sk – e-mailová adresa pre zasielanie podnetov, pripomienky a podkladov na Sekretariát rady.

Denisa Žiláková, MDPT:

- zatiaľ nevieme ako sa budú podávať žiadosti (systém riadenia) v budúcom programovacom období. MK SR nie je v súčasnom návrhu dostatočne začlenené z hľadiska systému riadenia. MK SR by malo získať pozíciu sprostredkovateľského orgánu. Vyvíjame značné úsilie na navýšenie našich právomocí a aj financií pre oblasť informatizácie. Je potrebné rozpracovať všetko krok po kroku.

Vladimír Červenák, MK SR:

- v pracovných skupinách Rady by mali mať zastúpenie odborníci, ktorí budú pripravovať materiály do rady. Je tu málo signálov o kompetentnosti MK SR. MK má však čo ponúknuť.

Zuzana Mistríková, MK SR:

- členmi Rady by mali byť aj zástupcovia DÚ a SFÚ.

Milan Ištván, PPP:

- prezentoval pozvánku na odbornú diskusiu „Informatizácia kultúry a programovacie obdobie EÚ 2007 – 2013“ ktorá sa uskutoční 30. 3. 2006.

K 9. bodu programu

Informácia o Centrálnom portáli kultúry

Ladislav Šimko, MK SR:

- Stručná genéza: Informačné systémy v rezorte kultúry sa budujú už niekoľko rokov v súlade so súčasne platným zákonom o štátnych informačných systémoch.
- Snaha o komplexnejšie riešenie sa vyjadřila v návrhu projektu Register kultúry, ktorý vznikol pred cca 4 rokmi. Verejné obstarávanie na Register kultúry vzhľadom na nejasné zadanie bolo súčasným ministrom zastavené. Príprava Registra kultúry bola značne chaotická a nesystémová. Neriešila kľúčové úlohy a strategické smerovanie rozvoja informatizácie. Tento pôvodný projekt sa vývojom preto zúžil na zhotovenie Centrálného portálu kultúry.
- Zhotoveniu Centrálného portálu kultúry netreba dať ani väčšiu ani menšiu váhu akú má v celkovom Strategickom rámci informatizácie kultúry.
- Preto je naším záujmom celý tento projekt prehodnotiť, vskutku začať odznova. Zrušiť neaktuálne uznesenia, ktoré boli v tejto súvislosti prijaté na porade vedenia MK SR v minulosti a vypracovať nové, presné zadanie tohto projektu. Sekretariát Rady pripraví toto zadanie a bude koordinovať ďalší postup.

Tibor Trgviňa, UKB:

- UKB bola v minulosti poverená administrovaním Registra kultúry, s tým súviselo aj vytvorenie nového odboru a navýšil sa od novembra 2005 aj počet pracovníkov. Pripravili sme nové materiály, štúdie, ktoré nemali charakter projektov, pracovníci mapovali situáciu v rezorte. Útvar nie je dobudovaný. Materiály budú predložené na užšej porade, ktorá bude v pondelok, 27.3. na MK SR a na ďalších zasadnutiach Rady. Pokiaľ MK SR poverí UKB pokračovaním v týchto úlohách, je schopná tak urobiť, pretože má na to všetky nástroje – ľudské a technické. Digitalizácia je grandiózna idea – treba však koordinovanú spoluprácu, špecializáciu. Jedna inštitúcia by mala byť poverená budovaním centrálného portálu, iná budovaním skladov a systémov. Je to však úloha, presahujúca rámec jednej inštitúcie. Očakáva sa vysoký stupeň kooperácie; pri rozdeľovaní financií sa treba držať zoponovaných skutočných projektov. Veľké peniaze = veľká zodpovednosť za ich využívanie. Centrálny portál kultúry – UKB bude spolupracovať.

Roman Molčany, ActivIT:

- vyjadrenie nezávislého experta: do leta treba realizovať projekt portálu kultúry. Otázkou je, či nezačať v zjednodušenej podobe, so štruktúrou portálu, aby bol zhotovený aspoň základ. Potrebné je postupne sprístupniť verejnosti nedostupné informácie na jednom portáli.

Informácia o projekte Kultúrny profil Slovenska

Martin Kováč, MK SR:

- poskytol informácie o programe britskej štátnej inštitúcie Visiting Arts a návrhu zapojenia SR do programu - projekte Kultúrneho profilu SR. Program sa už aplikoval vo viacerých krajinách ako Slovinsko, Škótsko, Nórsko a pod.. Visiting Arts zabezpečuje tvorbu jednotlivých portálov kultúry pre anglicky hovoriacich ľudí. Preto, aby na Slovensko prišlo čo najviac partnerov, je dôležité mať jasný kultúrny profil. Zatiaľ je to 10 štátov. Sú to vlastne súhrnné info o krajine. Výhodou projektu je, že sa realizuje v priebehu 12 mesiacov, vždy od 1. augusta daného roku. Odovzdá sa do používania a začnú sa pripravovať 3 nové projekty. Naše odporúčanie – zapojenie SR by bolo hodnotným príspevkom pre oblasť kultúry, pretože by tu bola snaha zjednotiť náš prístup k tvorbe Centrálného portálu kultúry a portálu Visiting Arts. Odporúčanie – vstúpiť do projektu od 1. 8. 2006.

Tibor Trgiňa, UKB:

- konzultovali sme to s MK SR a sme schopní to manažovať. Vstupný poplatok do programu je cca 1,1 mil. Sk v prvom roku, v 2. a 3. roku cca 250 tis. Sk ročne. Zároveň je to možnosť pre prezentáciu inštitúcií v oblasti kultúry a spoluprácu s nimi.

Záveru Rady sú osobitnou súčasťou tohto zápisu.

Zápis overil: predseda Rady Ing. Ladislav Šimko v. r.

podpredseda Rady Mgr. Vladimír Červenák v. r.

Zasadnutia Rady sa zúčastnili:

Členovia Rady:

Ladislav Šimko, Ministerstvo kultúry SR, predseda

Vladimír Červenák, Ministerstvo kultúry SR, podpredseda

Zuzana Mistríková, Ministerstvo kultúry SR

Viera Šoltýsová, Ministerstvo kultúry SR

Dušan Katuščák, Slovenská národná knižnica, Martin

Peter Maráky, Slovenské národné múzeum, Bratislava

Katarína Kosová, Pamiatkový úrad SR, Bratislava

Katarína Bajcurová, Slovenská národná galéria, Bratislava

Ján Tazberík, Národné osvetové centrum, Bratislava

Jozef Hanus, Slovenský národný archív, MV SR

Denisa Žiláková, Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR

Daniela Šipošová, Ministerstvo školstva SR

Tibor Trgiňa, Univerzitná knižnica Bratislava

Eugen Labanič, Slovenské technické múzeum Košice

Renáta Staněková, Bratislavský samosprávny kraj

Miloš Bača, Nitriansky samosprávny kraj,

Viliam Kubányi, Trnavský samosprávny kraj,

Ján Pisch, Trenčiansky samosprávny kraj,

Eva Chylová, Banskobystrický samosprávny kraj,

Angelika Fogášová, Žilinský samosprávny kraj,

Peter Kupčík, Košický samosprávny kraj

Prizvaní experti:

Milan Ištván, OZ Partnerstvo pre prosperitu, Bratislava

Ostatní prítomní:

Eubica Malá, Trnavský samosprávny kraj,

Viera Beláňová, Ministerstvo kultúry SR,

Roman Molčany, ActivIT, s r.o. Banská Bystrica,
Alojz Androvič, Univerzitná knižnica Bratislava,
Dagmar Lobodová, Slovenské technické múzeum Košice,
Jana Bahurinská, Slovenská národná galéria, Bratislava,
Peter Dubecký, Slovenský filmový ústav Bratislava,
Ľuboš Škoviera, Pamiatkový úrad SR, Bratislava,
Tibor Baďura, Trenčiansky samosprávny kraj,
Tibor Papp, Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR,
Priska Joščáková, Krajská knižnica Ľ. Štúra, Zvolen,
Mária Šebestová, Ministerstvo kultúry SR,
Alexandra Burianová, Ministerstvo kultúry SR,
Martin Kováč, Ministerstvo kultúry SR